

მხუთავი ჰაერი საქართველოში: რას მოითხოვს ევროკავშირი?

radiotavisupleba.ge/a/მხუთავი-ჰაერი-საქართველოში-რას-მოითხოვს-ევროკავშირი/29508433.html

საქართველოში უფრო სუფთა ჰაერი გვექნება და უფრო თავისუფლად ვისუნთქებთ, თუკი ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს შევასრულებთ, - ირწმუნებიან გარემოსდამცველები. მაგრამ ამ ეტაპზე საქართველოში არსებული ვითარება ჯერ ისევ საგანგაშოა და ეს ბოლო ხანებში საზოგადოების სულ უფრო დიდ აღშფოთებას იწვევს. ყველამ იცის, რომ საფრთხეშია ჩვენი ჯანმრთელობა და სიცოცხლე. ფონდ „ღია საზოგადოება - საქართველოს“ ეგიდით, ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმების შესრულების მონიტორინგის პროცესში „მწვანე ალტერნატივაც“ ჩაერთო. ორგანიზაციის შეფასების თანახმად, „საქართველოში ჰაერის ხარისხის მართვის კანონმდებლობის გაუმჯობესებისა და მისი ევროკავშირის კანონმდებლობასთან დაახლოების კუთხით გადადგმული ნაბიჯები არაუფექტიანია და ნელი ტემპით მიმდინარეობს“. ჰაერის დაბინძურების ერთ-ერთ მთავარ წყაროდ კვლავ სატრანსპორტო საშუალებათა გამონაბოლქვი რჩება.

[Get Adobe Flash Player](#)

Embed share

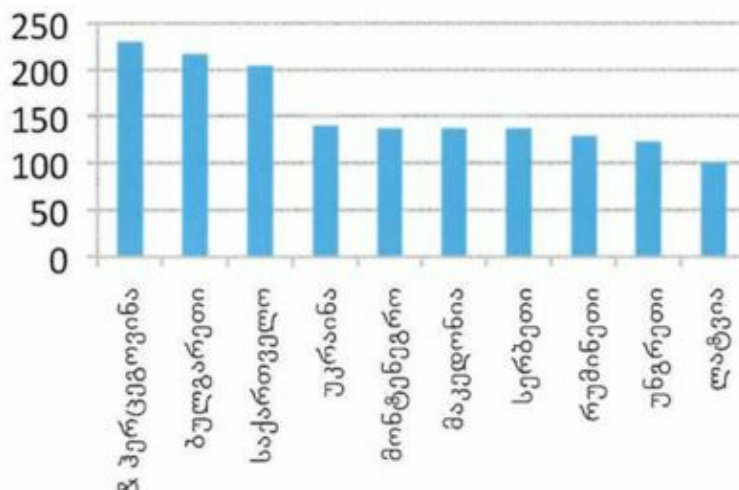
სად არის ჰაერი?

0:00 0:00:54 0:00

„მწვანე ალტერნატივის“ მიერ განხორციელებული მონიტორინგის შედეგების თანახმად, საქართველოს ამ დრომდე არც ასოცირების 2014-2016 წლების დღის წესრიგში ასახული მოთხოვნები აქვს შესრულებული, რაც სანვავის ხარისხის გაუმჯობესებასა და საჯარო ტრანსპორტის სექტორის განვითარებას ისახავს მიზნად. ვითარება საგანგაშოა და კვლავაც მაღალია რისკი ბრონქების, ფილტვებისა თუ სისხლმბად ორგანოთა დაავადებების - მათ შორის სასიკვდილო დაავადებების - განვითარების კუთხით.

- ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის 2017 წლის ანგარიშით, საქართველო ევროპაში მესამე ადგილზეა „შენობაში და შენობის გარეთ არსებული დაბინძურებული ჰაერით გამოწვეული სიკვდილიანობით“ (ყოველ 100 000 ადამიანზე).
- სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის 2018 წლის ანგარიშის თანახმად, ჰაერის დამაბინძურებლებით გამოწვეული დაავადებების მკურნალობაზე 2016 წელს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან დახარჯულია 120,050,566 ლარი. ეს მხოლოდ სახელმწიფო ბიუჯეტიდან.

შენობაში და შენობის გარეთ დაბინძურებული ჰაერით გამოწვეული სიკვდილიანობის მაჩვენებელი (ყოველ 100 000 მოსახლეზე)

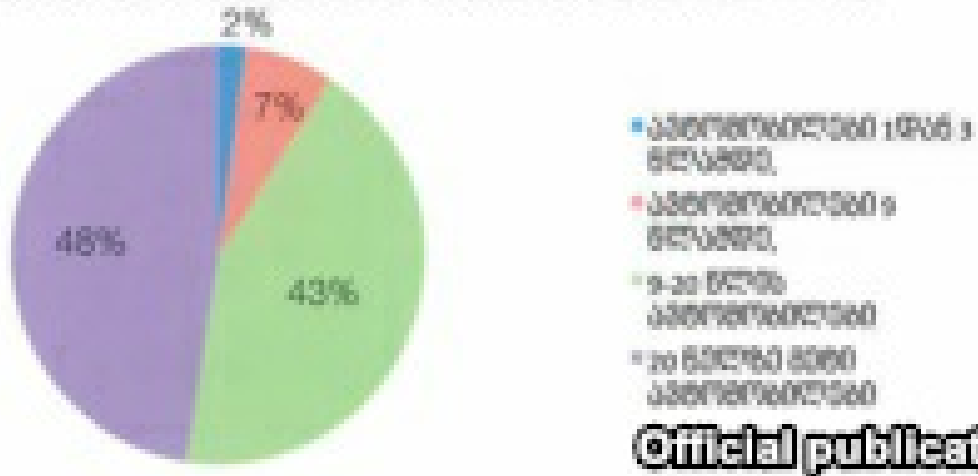

Official publication

WHO-ს 2017 წლის ანგარიშის მიხედვით

„ფაქტია, რომ ავტოტრანსპორტის სავალდებულო პერიოდული ტექნიკური ინსპექტირება არაეფექტიანია აღსრულების თვალსაზრისით. ვხედავთ, რომ საზოგადოებრივი ტრანსპორტი კვლავაც საშინლად აბინძურებს გარემოს. ხოლო მსუბუქი ავტომობილები, რომელთა შემონაშენების პროცესი 2019 წლის 1 იანვრიდან უნდა დაიწყოს, 2020 წლის 1 იანვრამდე გათავისუფლებული არიან გარემოზე მავნე ზემოქმედების ნაწილში“, - ეუბნება რადიო თავისუფლებას „მწვანე ალტერნატივის“ ხელმძღვანელი, მონიტორინგის ანგარიშის ავტორი მანანა ქოჩლაძე. ორგანიზაცია რეკომენდაციას აძლევს საქართველოს მთავრობას, რომ აუცილებლად და დროულად იქნეს უზრუნველყოფილი ავტოსატრანსპორტო საშუალებების სავალდებულო ტექნიკური ინსპექტირება გარემოზე ზემოქმედების ფაქტორის გათვალისწინებით.

ავტომანქანების ჰაერის შემადგენლობა წლების მიხედვით (შინაგან საუბრითა სამინისტრო 2016)

საქართველოს გარემოს მდგრადობის შესახებ ეროვნული ანგარიშის თანახმად, ჰაერის დაბინძურების მთლიან სურათში სულ ცოტა 75 % სატრანსპორტო სექტორზე მოდის. სავალალო სურათი კი ადვილად წარმოსადგენია, თუკი ვიტყვით, რომ სატრანსპორტო საშუალებების მხოლოდ 9 %-ია 9-წლამდე ხანდაბმულობის, ხოლო თითქმის ნახევარი 20 წელზე უფრო ხანდაბმულია. მართალია, ძველი ავტომობილები მაღალი ხარისხის ბენზინის მოხმარების პირობებშიც კი საფრთხეს წარმოადგენენ გარემოსთვის, მაგრამ „მწვანე ალტერნატივისთვის“ მიუღებელია ის ფაქტი, რომ 2016-2017 წლებში გარემოს დაცვის სამინისტრომ ბენზინისა და დიზელის ნიმუშები მხოლოდ 30 შემთხვევაში შეამოწმა, ქვეყანაში არსებული დაახლოებით 1000 ბენზინგასამართი სადგურიდან.

ევროკავშირს შეუძლია მიმართოს გზას, რასაც ჰქვია „naming and shaming“, ანუ ამხილოს და გააკრიტიკოს საქართველო, როგორც ეს არაერთხელ მომხდარა, მაგალითად, შრომის უფლებებთან მიმართებით.

დიდი პრობლემაა ასევე ე.წ. ჰაერის მტვერი, ანუ შეწონილი ნაწილაკების შემცველობა ჰაერში. ცნობილია, რომ შეწონილი ნაწილაკების 65 %-ის გამოფრქვევა სამრეწველო სექტორის სათვალავზე მოდის, მაგრამ, „მწვანე ალტერნატივის“ ანგარიშის თანახმად, თბილისსა და საქართველოს დიდ ქალაქებში (რუსთავი, ქუთაისი, ბათუმი) მყარი შეწონილი ნაწილაკების ჰაერში შემცველობა, სულ ცოტა, 1,5-1,7-ჯერ მაღალია, ევროპულ ზღვრულ ნორმებთან შედარებით.

- „მწვანე ალტერნატივის“ ანგარიშის თანახმად, ევროკავშირის სტანდარტებს არ შეესაბამება საქართველოში მოქმედი ჰაერის ხარისხის მართვის სისტემა.
- ახალი ავტომატური სადგურების ამოქმედების მიუხედავად, მონიტორინგზე პასუხისმგებელი ორგანო - გარემოს ეროვნული სააგენტო - ვერ უზრუნველყოფს საქართველოში „ჰაერის დაბინძურების სრულმასშტაბიანი და ადვილად გასაგები სურათის“ მონოღებას.
- გარემოს ეროვნულ სააგენტოს არ დაუნერგავს მავნე ნივთიერებებისთვის პროგნოზირებისა და მონიტორინგის მოდელირების სისტემები, მიუხედავად იმისა, რომ, ასოცირების შეთანხმების მიხედვით, ეს პროცესი 2017 წლის

ბოლომდე უნდა დასრულებულიყო.

[Get Adobe Flash Player](#)

Embed share

მომატებული ხიფათი ჰაერში თამარ მეფის გამზირზე

Embed share

The code has been copied to your clipboard.

The URL has been copied to your clipboard

No media source currently available

0:00 0:01:58 0:00

ასოცირების შეთანხმების მოთხოვნათა მრავალმხრივი მონიტორინგის პროცესში, რომელსაც სამოქალაქო საზოგადოება ფონდ „ღია საზოგადოება - საქართველოს“ ეგიდით 2014 წლიდან ახორციელებს, მნიშვნელობიდან გამომდინარე, 2017 წლის ბოლოდან დაემატა გარემოს დაცვის სფეროს მონიტორინგი. „მწვანე ალტერნატივის“ მიერ წარმოდგენილი პოლიტიკის დოკუმენტი სწორედ 2017 წლის დეკემბრიდან 2018 წლის ივნისამდე პერიოდს მოიცავს. ასოცირების შეთანხმების 2017-2020 წლების დღის წესრიგის მიხედვით, 2018 წელს შესასრულებელი მოკლევადიანი პრიორიტეტების სრულ შეფასებას „ღია საზოგადოება“ წლის ბოლოს გამოაქვეყნებს. რა ხდება მაშინ, თუ საქართველო ვერ ასრულებს ასოცირების შეთანხმებით ნაკისრ ვალდებულებებს?

„ევროკავშირს შეუძლია მიმართოს გზას, რასაც ჰქვია „naming and shaming“, ანუ ამხილოს და გააკრიტიკოს საქართველო, როგორც ეს არაერთხელ მომხდარა, მაგალითად, შრომის უფლებებთან მიმართებით. ასევე, ვალდებულებათა შეუსრულებლობამ შესაძლოა შეაფერხოს პროცესები მიკროფინანსური დახმარების გამოყოფის კუთხით“, - უთხრა რადიო თავისუფლებას ფონდ „ღია საზოგადოება - საქართველოს“ ევროინტეგრაციის პროგრამის ხელმძღვანელმა ვანო ჩხიკვაძემ. მართალია, ასოცირების შეთანხმების შესრულება პირდაპირ არ არის მიბმული საქართველოს ევროკავშირში განწევრიანების პერსპექტივასთან, მაგრამ ყველასათვის ცხადია, რომ ვალდებულებათა შეუსრულებლობას შეუძლია დაამუხრუჭოს ეს პროცესიც.

ლელა კუნჭულია

ლელა კუნჭულია არის რადიო თავისუფლების ჟურნალისტი 2000 წლიდან.